

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Juc și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșe, Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

După sinod.

Duminecă în 23 Aprilie a. c. s'a ținut ședința a X și cea din urmă a sinodului arhidieceșan ordinaru din sesiunea anului 1900, și deputații si nodului s'au dus fie-care la ale sale.

Ne simțim mai tari când ne vedem întruniți în sinódele noastre eparchiale, când ne vedem conduși numai de binele bisericeii, când ródele Duhului inspiréză, când ele încälzesc, când ele dominéză, când ele determină lucrările noastre în supremele noastre corporațiuni naționale bisericesci.

Bucuria acésta ca și în sesiunile trecute o am avut noi arhidieceșanii și în sesiunea acésta.

Consultările noastre sinodale în întreg decursul sinodului au fost umbrite de duchul înțelepciunii, de duchul înțelegerii de duchul temerei de Dumnezeu.

Cu asemenea iubire părintéscă au fost la noi îmbrățișați toți deputații sinodali deopotrivă, cu aceiași iubire, și venerațiune ne-am apropiat cu toți de bunul nostru părinte, de arhiepiscopul nostru.

Ródele duchului au umbrit deci lucrările sinodului nostru și în sesiunea acésta, dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, și unde acestea predominéză în lucrările ómenilor, acolo este binecuvântarea lui Dumnezeu.

Din 60 de deputați 54, deci aproape toți au luat parte la lucrările noastre sinodali.

Am văzut aici la conlucrare pentru binele, pentru înflorirea, pentru prosperarea bisericeii pe venerabili bētrēni, cari aproape jumătate de véc, alți preste jumătate de veac necontentit, cu minte luminată, cu inimă caldă au lucrat pentru ridicarea bisericeii, i-am văzut zicem și acum în fruntea deputaților sinodali, lucrând cu puteri tinere, stimați de noi cei tineri și cei mai puțin tineri, stimați, considerați și luați de model în activitatea noastră pentru desvoltarea și consolidarea instituțiunii lor noastre bisericesci, cari scumpă moștenire ne-au rămas nouē, și scumpă moștenire voim să le dăm următorilor nostri.

Alătura cu bētrēnii, fala sinodului nostru am văzut generațiunea mai tēnēră, lucrând cu foc juvenil pentru a-și face detorința față cu biserica, înse sfaturile bētrēnilor nici odată ne socotindu-le.

Preste tóte lucrările a mai planat apoi spiritul luminat al arhiepiscopului nostru, și numai astfelu s'a putut ajunge la acel bun rezultat, care e recunoscut de toți, și căruia s'a dat elocuentă espresione în cuvintele, cu cari deputatul Ioan Cav. de Pușcariu, nestorul deputaților nostri sinodali, s'a adresat arhiepiscopului nostru la încheierea sesiunii sinodale.

Lucrări importante s'au sēvērșit de cătră sinodul nostru arhidieceșan din sesiunea anului acestuia.

Arondarea protopresbiteratelor, rontunzirea protopresbiteratelor cu considerarea mijloceilor de comunicațiune de azi și cu considerare mai ales la interese mai înalte bisericesci, o asemenea

arondare era de mult dorită de toți cei ce urmăresc cu atențiune desvoltarea normală a Incururilor în biserica noastră.

S'a prezentat o lucrare bine cugată, cu temeiu studiată, a fost limpede predată, s'a desbătut obiectiv și cu deosebit interes, s'au avut în vedere numai și numai interesele bisericeii, nu s'a mai accentuat că cutare protopresbiterat pierde și cutare câștigă, nu a mai fost vorba de recompensațiuni, ci numai interesele buneii administrațiuni s'au avut în vedere.

Incât imperfecțiunea minței omeneșci permite ca o lucrare să fie bună, atunci bună lucrare s'a făcut cu acésta nouă arondare, și noi cu încredere în o desvoltare mai bună a lucrurilor în administrațiunea bisericeșcă scriem aceste aprețieri.

S'a ameliorat sórtea protopresbiterilor nostri, încât li s'a sistemisat o dotațiune permanentă de 1000 coróne, care se acopere în partea cea mai preponderantă din mijlocele centrale ale arhidieceșei.

Dacă mai considerăm și impregiurarea, că aproape toți protopresbiterii noștri ca parochi au asigurată o dotațiune minimală în parochie de 1200 — respective 1600 coróne, trebuie să recunóscem, că stntem binioșri pe calea progresului și am făcut cea ce am putut între impregiurările actuale, ca bărbaților puși în fruntea tractorilor protopresbiterale să le asigurăm o vieță posibil tichnită, ca ei să-și pótă împlini datorințele împreunate cu importantul lor oficiu.

Spre a continua firul ideilor atinse trebuie se amintim un lucru, care a înșufiat îngrijiri deputaților sinodului nostru arhidieceșan, și acesta a fost insuficiența dotațiunii demnitarilor consistoriali, a profesorilor seminariali, și a celuilalt personal din centru.

Asesorii consistoriali stau și ađi tot la stadiul, care s'a creat în anul 1864, deși între referințele de traiu de atunci și cele de acum sunt diferințe enorme. Tot așa stau și profesorii nostri seminariali.

Dacă comparăm pragmatica de serviciu a statului în punctul dotațiunii cu cea observată la noi, atunci affăm rangiați pre asesorii consistoriali pe o linie cu conducătorii dela cărțile funduare, pre profesorii seminariali cu învėtătorii dela scólele elementare superióre.

Dacă mai considerăm dispoșiunile din statutele fondului de pensiuni arhidieceșan, în sensul căroră asesorii consistoriali după un serviciu de 40 — ři: patruđeci de ani — vin de a fi pensionați cu salariul fundamental, cu care au început, fără a se considera cuincuenalele sau alte eventuale adause personale; dacă considerăm că acele statute după un serviciu greu de ani 30 dispune, că profesorii seminariali pot fi pensionați cu salariul începătoriu și ei fără a li se computa cuincuenalele sau alte eventuale adause personale; trebuie să ajungem la conclusia, că acești bărbați ai bisericeii abia vin rangiați în classa X. provēzută în pragmatica de serviciu pentru funcționarii statului.

Scim noi bine, că în sensul cântărei bisericesci cu care încheiem feri-

urile, plata muncitorilor bisericeii este în ceriu; scim bine, că biserica dă cât pótē, și dă acolo unde trebuie: totuși credem, că este al bisericeii interes să asigure existența funcționarilor din centru, să li asigure o existență cinstită, ca să atragă în centru puterile cele mai escelente, și acele să se ocupe numai și numai cu cele ale oficiului.

Este acesta un interes al bisericeii, trebuie efectuit în timpul cel mai scurt, căci ori ce amēnare produce numai amărăciune, amărăciune îndreptățită, care nu e în stare a inspira și a însufleși pre om la lucru.

O cestiune de mare importanță, biserica catedrală, a aflat fericită deslegare în sesiunea sinodului din anul acesta.

Unanime au fost vederile, ca biserica acésta, monument al simțului nostru de pietate, monument al vitalității noastre, monument al judecării noastre mature, să se pună la locul cel mai potrivit, să se clădească după planul cel mai bun, și să fie susținută așa, ca ea să fie fala noastră, bucuria noastră, și scăparea noastră în timpuri de grele furtuni.

O majoritate covērșitoare s'a grupat în jurul arhiepiscopului, care în conglăsuire cu fericții sei antecesori a fost pentru locul, unde se affă actuala biserică parochială. Minoritatea din spiritul adevērat al constituționalismului cu drag s'a supus votului majorității și la esecutarea lucrării vom avē să contăm în locul prim toamai la puterile escelente ale acelor bine meritați bărbați ai bisericeii, cari în punctul locului au fost de alte vederi.

Aceste și alte cestiuni de mare interes pentru desvoltarea și consolidarea instituțiunilor noastre bisericești s'au desbătut, și s'au deslegat în bună armonie, planând asupra noastră — după cântarea bisericeșcă: „duchul înțelepciunii, duchul înțelegerii duchul temerei de Dumnezeu”.

Tóte elementele din biserica noastră au fost întrunite la o lucrare comună, am fost întimpinați cu iubire, ne-am apropiat cu iubire de arhiepiscopul nostru, în armonie am lucrat, și lucrările noastre au fost încoronate cu succes.

Se punem și noi corónă cu o cestiune, care s'a deslegat spre mulțumirea generală.

În sesiunea acésta s'a realizat dorința arhidieceșei de a fi ridicat la rangul de arhiepiscop arhiepiscopul vicariu Dr. Ilarion Pușcariu.

Sperăm un nou avēnt dela lucrările sinodali din sesiunea acésta.

Raportul general al senatului scolaru.

Nr. 3097 Scol.

Venerabil Sinod arhidieceșan!

Consistoriul arhidieceșan, ca senat scolaru, are onórea a da despre activitatea sa în decursul anului 1899 următoriu:

Raport general.

I. Date despre activitatea senatului scolaru.

Senatul scolaru a ținut în decursul anului 1899 ședințe 36, dintre cari 32 ordinare și 4 extraordinare.

Piese în resortul acestui senat au intrat 2683, dintre cari la 31 Decembre 1899, erau neresolvite 26, dar până acum și acestea s'au resoltat.

Starea învățământului.

II. Institute de învățământ.

1. Scóle medii.

a) Gimnasiul mare din Brașov.

În decursul anului 1898/99, au funcționat la gimnasiul mare din Brașov 13 profesori, dintre cari 10 ordinari definitivi și 3 suplenți.

Scolari s'au înmatriculat 335, dintre cari ordinari 331, privațiști 4.

În decursul anului au părăsit institutul 12 și a murit 1. A rămas deci cu finea anului numărul elevilor 322.

Dintre acestia 289 au fost greco-orientali, 26 greco-catolici, 3 evang. lut. și 4 de legea mozaică.

După naționalitate români 319, slovaci 3.

Pentru facerea examenului de maturitate la terminul din Iunie 1899 a fost trimis comisariu consistorial, ca și în anii trecuți, archimandritul-vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, iar din partea guvernului a fost trimis directorul gimnasiului de stat din Lugoș, Nicolau Putnok.

Admiși la examenul de maturitate au fost 22 de abiturienți, dintre cari din cauză de morb s'au retras 2 dela examenul verbal.

Dintre cei 20 cari s'au supus examenului, 16 au fost declarați maturi și au fost provēzuți cu testimoniu de maturitate, iar 4 au fost îndrumați la examen de emendare în terminul din Septembrie.

La terminul din Septembrie s'au supus examenului cei patru, cari în terminul din Iunie au fost respinși câte din un studiu, și emendând calculul, li s'au extradat testiimoniile de maturitate.

Asemenea s'au supus examenului și cei 2, cari dela verbal s'au retras în terminul din Iunie.

Dintre acestia însă numai unul a suportat cu succes examenul, căruia i s'a extradat testimoniu de maturitate.

b) Scóla reală din Brașov.

La scóla reală inferióră au funcționat 6 profesori, dintre cari 5 ordinari definitivi și unul suplent.

Elevi s'au înmatriculat 113, toți ordinari.

În decursul anului au părăsit institutul 9 elevi, rămând cu finea anului numărul lor 104, dintre cari greco-orientali 94, greco-catolici 6 și de legea mozaică 4.

După naționalitate au fost români 104.

Atât la gimnasiu, cât și la scóla reală au mai funcționat afară de profesori indicați alți 6 profesori parte ca profesori secundari, parte ca profesori ajutători.

Suma tuturor elevilor înmatriculați la aceste 2 institute au fost 448. La finea anului suma tuturor elevilor au fost 426.

Dintre acestia greco-orientali 383, greco-cat. 32, ev. lut. 3 și de legea mozaică 8.

Români 423, slovaci 3.

În comparare cu anul scolaru 1897/8 cu elevi 449, se arată o decrescere de 1 elev.

c) Gimnasiul inferior din Brad.

La acest gimnasiu au funcționat 6 profesori ordinari definitivi și 1 profesor secundar.

Elevi s'au înmatriculat 137, dintre cari ordinari 134, privațiști 3.

În decursul anului au părăsit institutul 4 elevi. A rămas deci la finea anului 133 elevi.

Haină — mătase

Foulard fl. 8.40

și mai sus! — 14 metri; — trimisă franco și vămuită! Mustre cu întorcerea postei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte c. ș. r.), Zürich. [11] 5—12

Indispensabilă pentru fie-care știutor de carte este cartea intitulată:

Datorințele și drepturile

purtătorului de dare,

ce se poate procura dela

Librăria archidieceșană,

Prețul 1 C. 20 fil. + porto 10 fil.

Cuprinde tot felul de îndrumări, cum se purcedem la cumpărări și vânzări de proprietăți, realități, ca să nu plătim dare decât numai câtă se cuvine, cum să ne scăpăm de darea care nu cade în sarcina noastră, ce drepturi sunt împreunate cu plățirea dării, etc.

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș. fl. 1.—
Balade și idile „ fl. 1.50
Săcontala, broș. „ 2.50
Aeneis edit. II. broș. „ 1.25
Răsboiul nostru pentru neatâr-
nare, broș. „ —.50

Obligațiuni

jumătate românești și jumătate ungurești, apoi

cuitanțe și contracuite

ungurești și românești, se pot procura dela

Librăria Tipografiei Archidieceșane, Sibiu, cu prețurile: 1 obligație 5 fil., chitanțele și contracuitanțele cu 1 cor. per sută bucăți. La cerere se trimite gratis și franco din fiecare câte o bucată de probă.

In **Tipografia archidieceșană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat fl. —.85
jumătate până „ 1.05
în piele roșie „ 1.25
Ediția fină în piele neagră „ 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase „ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vateze părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricăturii umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter,

pentru cari și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus excelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate număröse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacia și Droguerii.

Deposit principal la farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif în Viena XII Schönbrunnerstrasse Nr. 182.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, forțe acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a să întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 4—104

In **Tipografia și Librăria archidieceșană** au apărut

Treptele formale

ale

învățământului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 1 C. 60 fil

Se pot procura din

Librăria tipografiei archidieceșane
Sibiu.

Următoarele cărți se pot procura dela

Librăria archidieceșană Sibiu:

I. C. Panțu:

Correspondența comercială . Cor. 3-20

Procent, Promil, Interese și

teoria conturilor curente . „ 0-80

Un capitol din contabilitatea

dublă „ 1—

Al doilea capitol din conta-

bilitatea dublă „ 2—

I. Socaciu:

Dreptul cambial „ 4—

— porto postal pentru fiecare 10 fil. —

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, au apărut și se află de vânzare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30

„ Istoriei universale leg. „ 1.—

Din **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se poate procura:

Din vremuri apuse,

de

Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

1.000.000

ALS GRÖSSTER GEWINN IM GLÜCKLICHSTEN FALLE.

Consemnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingeteilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

Scrisore de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusendung von Original-Loos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl. } ist per Nachnahme zu erheben. } Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Genare Adresse